
Kronika

Notatki Płockie 1/1, 32

1956

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Zagadnienia kultury stanowią znaczny zakres pracy Prezydium Rady Narodowej w Płocku.

W podziale pracy nadzór nad wszystkimi sprawami ma przewodniczący Prezydium ob. Józef Chlebicki, sprawy architektoniczne znajdują się w resorcie w-prz. ob. Stanisława Flaczyńskiego a — kultury w rękach w-prz. ob. Zuzanny Grabowskiej, która bierze także żywy udział w pracach Komisji Badań nad Przeszłością i Rozwojem Płocka.

Sekretarz Prezydium ob. Paweł Browarski czuwa nad pracą Podkomisji Kultury M. R. N., udzielając jej zawsze dużego poparcia.

Inicjatywa Komisji Badań znalazła pełne poparcie ze strony wszystkich członków Prezydium, którzy wykazują nie tylko duże zainteresowanie pracą Komisji, ale udzielają jej stałej i konkretnej pomocy jak np. przy budowie i wyposażeniu baru dla ekspedycji wykopaliskowej, uzyskaniu środków lokomocji, zabezpieczeniu wykopu, zakwaterowaniu przybyłych do Płocka pracowników nauki oraz w przewyciężeniu licznych trudności organizacyjnych, na które napotykała się Komisja Badań.

Zyczący w pomoc niósł również Komisji Badań dyrektor Wodociągów i Kanał zacji ob. Tadeusz Chmura, kierownik Wydz. Społ.-Adm. ob. Malinowski oraz wszyscy pracownicy Prezydium i przedsiębiorstw miejskich.

*

W dniu 24 czerwca 1956 r. pod przewodnictwem prof. J. Kowalewskiego odbyło się roczne walne zebranie Płockiego Towarzystwa Naukowego.

Sprawozdanie z rocznej działalności Towarzystwa złożył prezes zarządu mec. Roman Lutyński a sprawozdanie z pracy Komisji Rewizyjnej mec. Alfons Zółtowski.

W dyskusji zabierało głos 8 członków, podnosząc m. in. z wielkim uznaniem pracę etatowych pracowników Biblioteki Towarzystwa i wysuwając dezyderat ściślejszego powiązania prac Towarzystwa z działalnością Polskiego Towarzystwa Historycznego i Komisją Badań Nad Powstaniem i Rozwojem Płocka oraz koniecznością umasowienia Towarzystwa.

W wyniku wyborów uzupełniających Zarząd TNP ukonstytuował się jak następuje: mec. Roman Lutyński — prezes, prof. Franciszek Dorobek — wiceprezes, dr Tadeusz Krzemieński — sekretarz, Kazimierz Klewniewski — skarbnik, oraz mec. Kazimierz Askanas i prof. Jawtuchowicz — członkowie i ob. Ignacy Sikorski i zast. kier. Biblioteki Powiatowej ob. Zofia Nalewajska — zastępcy członków.

Dyrektorem Biblioteki Towarzystwa jest ob. Czesław Guty a sekretariat prowadzi ob. Matysiakowa.

*

W czerwcu 1955 r. zawiązał się w Płocku Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego.

Oddział liczy obecnie 40 członków.

Przy pomocy Zarządu Głównego PTH a częściowo we własnym zakresie Oddział PTH zorganizował w okresie swej rocznej działalności następujące zebrania z odczytami:

Docenta dr St. P a z y r y (Warszawa) „O miastach mazowieckich ze szczególnym uwzględnieniem Płocka”.

Kandydata nauk S a m s o n o w i c z a (Warszawa) „O rzemiośle na Mazowszu Płockim”.

Dr I. G i e y s z t o r o w e j (Warszawa) „O znieszczeniach na Mazowszu w czasie najazdów szwedzkich”.

Mgr J. G a s s o w s k i e g o (Warszawa) „O archeologii i pracach wykopaliskowych na terenie Płocka”.

Mgr J. G a s s o w s k i e g o (Warszawa) „Najdawniejsza historia Płocka”.

Prof. dr St. K u c z y Ń s k i e g o (Łódź) „O Długoszu i jego roli w literaturze polskiej”.

Prof. dr St. K u c z y Ń s k i e g o „Dwa ważne zdarzenia z dziejów Mazowsza”.

Niezależnie od tego członkowie Oddziału Płockiego PTH ob. mgr K. M erzejewski i prof. F. Dorobek wy-

głosili kilka odczytów w płockich zakładach pracy na tematy, związane z przeszłością Płocka.

Oddział zorganizował Ośrodek metodologiczny, mający służyć pomocą słom miejscowym w opracowywaniu zagadnień historycznych.

*

W związku z wydaniem makiety „Historii Polski” Oddział zorganizował naradę roboczą, na której zostały wygłoszone referat prof. A. Kozińskiego i referat mgr J. Wańkiewicza.

Na zaproszenie Zarządu Głównego PTH przedstawił Oddział referat prof. K. Askanas w sprawie nauki, poświęconej projektowanemu wydawnictwu „Historii Polski”, zgłaszając m. in. wniosek w przedmiocie zagadnień regionalnych Mazowsza.

*

Po kilkuletniej przerwie Płock posiada znów swą gazetę.

Się nią „Wiadomości Płockie”, wydawane przez Miejski i Powiatowy Komitet Frontu Narodowego w Płocku.

Pismo redagują red. St. Chrzanowski i prof. St. Łukasiewicz.

„Wiadomości Płockie” ukazują się w zasadzie co dwa tygodnie, co prawdopodobnie utrudniło Redakcji zamieszczanie bieżących wiadomości z miasta i powiatu.

Mimo to własne pismo ma niewątpliwie duże znaczenie dla miasta a Komisja, doceniając żywe podejście „Wiadomości” do spraw kulturalnych miasta w szczególności do badań nad przeszłością Płocka zamierza zacząć współpracę z „Wiadomościami” i nadal przysyłać Redakcji artykuły, popularyzujące zagadnienia, związane z powstaniem i rozwojem miasta.

*

Dnia 1 września 1906 r. a więc 50 lat temu otwarte zostało w Płocku Gimnazjum Polskie, obecna Szkoła Podstawowa i Liceum TPD przy ul. 3 Maja.

Gimnazjum powstało w następstwie strajku szkolnego i wydarzeń 1905 r.

Założycielem Gimnazjum było Płockie Koło Polskiej Macierzy Szkolnej.

Gimnazjum mieściło się początkowo przy ul. Królewskiej 28 a w dniu 3 września 1913 r. przeniosło się do własnego gmachu przy ul. 3 Maja 4, w którym mieści się dotąd.

Gimnazjum otrzymało duży, nowoczesny gmach, odpowiadający wymaganiom higieny.

Koszt budowy szkoły wyniósł 93.487 rb 97 kop. i w 40% pokryty został z ofiar społeczeństwa.

W roku szkolnym 1906/1907 do Gimnazjum przyjęto 465 uczniów.

We wrześniu 1918 r. Gimnazjum zostało upaństwowione i przekazane przez Towarzystwo „Szkoła Średnia” w Płocku ówczesnemu Ministerstwu Oświaty.

Szkoła otrzymała imię kr. Władysława Jagiełły.

Gimnazjum przechodziło różne formy organizacyjne, zawsze odgrywając w życiu Płocka i Mazowsza Płockiego dużą rolę, wypuszczając rocznie kilkudziesięciu maturzystów.

Gmach szkoły został w okresie międzywojennym i obecnie rozbudowany i jest największym w Płocku i najbardziej nowoczesnym budynkiem szkolnym.

Tzw. „Jagiellonka” do dziś nie utraciła swej ogromnej popularności, a o wysokim jej chyba bez przerwy poziomie naukowym świadczy przodujące miejsce w woj. warszawskim.

W dniach 25 i 26 maja 1947 r. odbył się w Płocku Zjazd Wychowanków Państwowego Gimnazjum i Liceum im. Wł. Jagiełły z lat 1906—1939.

Zjazd ten sięgnął do Płocka kilkuset abiturientów, w tym kilku pierwszych maturzystów z roku szkolnego 1906/1907 i był dużym wydarzeniem w życiu Płocka i Płoczan.

Na Zjeździe zapadła uchwała zorganizowania obchodu 50-lecia szkoły, połączonego ze zjazdem maturzystów z lat 1906—1956.